

Įspūdžiai iš ESCMID infekcijų kontrolės kursų

Gyd. Gabrielė Gaižutyte-Montealeone

Vilniaus universiteto ligoninės Santaros Klinikų Infekcinių ligų centras

Sveikatos įstaigose hospitalinės infekcijos yra sunkios ir dažnos, be to, padidinančios mirtingumą ir sergamumą populiacijoje. Pastaraisiais metais padaugėjo infekcijos kontrolės įsipareigojimų, tačiau tobulinimosi galimybės ir infekcijos kontrolės specialistų kvalifikacijos kokybė Europoje labai skiriasi. Tai lėmė, kad Europos klinikinės mikrobiologijos ir infekcinių ligų bendrija sukūrė Europos infekcijų kontrolės komitetą (angl. EUCIC), kuris tapo atsakingas už bendrą Europos infekcijos kontrolės specialistų paruošimą. Europos infekcijų kontrolės komitetas parėngė 2 metus trunkančią infekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės specialistų rengimo programą. Ją sudaro vienas bazinis, 6 pažengusiųsiems ir 3 vietiniai moduliai. Baigus visą programą ir išlaikius kiekvieno modulio bei galutinį egzaminą, įgyjamas universitetinis išsilavinimas.

Labai džiaugiuosi, kad kartu su kolege, infekcinių ligų gydytoja Elžbieta Matulyte, turėjome galimybę dalyvauti Europos infekcijų kontrolės komiteto baziniame modulyje (angl. *EUCIC basic module – Infection Prevention and Control*), kuris vyko 2018 metais

1 pav. Groningeno transplantologijos centras, kuriame vyko teorinė ir praktinės dalys

vasario 25–kovo 2 dienomis Groningene (Olandija). Modulį organizavo Alexas W. Friedrichas (Groningenas, Nyderlandai), Nico T. Muttersas (Freiburgas, Vokietija), Evelina Tacconelli (Tiubingenas, Vokietija). Programą sudarė teorinė ir praktinė dalys. Teorinėje dalyje buvo dėstomos tokios temos: atsparumo antibiotikams epidemiologija, baziniai mikrobiologinės diagnostikos aspektai, priemonės, gebančios pagerinti infekcijų kontrolę ir profilaktiką (ypač didelis dėmesys skirtas tinkamiems rankų higienos įgūdžiams ir

2 pav. Pažengusiųjų grupė Slovėnijoje prie Bledo ežero

būdams tuos įgūdžius įvertinti ir stebėti). Nagrinėti hospitalinės infekcijos apibrėžimai, epidemiologija ir stebėjimas. Aptartos abejotinos klinikinės situacijos, kai sunku apibrėžti hospitalinę infekciją. Apžvelgta atskirų hospitalinių infekcijų sričių (kvėpavimo takų, šlapimo takų, chirurginių žaizdų, su kateteriais susijusių hospitalinių infekcijų) patogenezė bei infekcijos kontrolės principai. Praktinėje dalyje, kuri truko vieną dieną, turėjome galimybę spręsti įvairias klinικές situacijas, kuriose specialiai paruoštose palatose vaidino tikri aktoriai – pacientai ar jų artimieji. Turėjome pasirinkti ir apsirengti tinkamas apsaugos priemones, rodyti rankų higienos įgūdžius ar imti mėginius nuo odos, iš gleivinių, įvertinti įvairias palatas dėl hospitalinės infekcijos prevencijos remonto atveju ar tinkamumo valymui.

Toliau mokslus tęsiau dviejuose Europos infekcijų kontrolės komiteto pažengusiųjų moduluose. Vienas jų – *EUCIC advanced module – Surveillance and early warning systems of healthcare – associated infections* – vyko Paryžiuje (Prancūzija) 2018 metais birželio 4–6 dienomis. Jį koordinavo Pascalis Astagneau (Paryžius, Prancūzija) bei Jeanas-Christophe’as Lucetas (Paryžius, Prancūzija). Šiame modulyje labiau buvo gilinamasi į atskirų (chirurginių, šlapimo takų, kvėpavimo takų, su intervenciniais prietaisais susijusių, intensyvosios priežiūros) hospitalinių infekcijų sričių paplitimą, pacientų rizikos grupes. Buvo kalbama apie populiacijos informavimą įvairiomis priemonėmis, tokiomis kaip radijas, žiniasklaida, televizija ar internetas, apie hospitalinių infekcijų paplitimą ligoninėse ir tai lėmusį visuomenės požiūrį į gydymo įstaigų veiklą. Taip pat nagrinėtas antibiotikų vartojimo ir atsparumo jiems paplitimas. Praktinėje dalyje buvo nagrinėjami Šveicarijos ir Vokietijos ligoninių hospitalinių infekcijų stebėjimo ir klaidų analizavimo pavyzdžiai.

EUCIC advanced module – Antibiotic Therapy and Antimicrobial Stewardship Programmes vyko 2019 metais kovo 12–15 dienomis Liublianoje (Slovėnija). Pagrindinė organizatorė – Tatjana Lejko Zupanc (Liubliana, Slovėnija). Kursuose buvo nagrinėjama naujausia antibiotikų atsparumo epidemiologija ir nauji ryšiai tarp antibiotikų vartojimo ir atsparumo jiems didėjimo. Buvo peržvelgti tinkamiausi antibiotikų vartojimo algoritmai gydant konkrečias infekcinių ligų grupes, įskaitant infekcijas, sukeltas bakterijų, virusų ir grybelių. Buvo mokoma pagrindinių kriterijų, kuriais remdamasi kiekviena Europos šalis turėtų paruošti krašto ar atskiros ligoninės antibiotikų vartojimo valdymo programą. Praktikinių užduočių metu buvo nagrinėjamos klinikinės situacijos, reprezentuojančios kiekvieno dalyvio šalies ligoninių problemas. Man teko garbė pristatyti klinikinį atvejį ir diskutuoti kartotinės *Clostridium difficile* infekcijos klausimais.

3 pav. Paskaita Sorbonos universitete apie hospitalinių infekcijų našą

4 pav. Su kolegėmis iš Lietuvos ir Kroatijos

Gautos žinios ir praktika, kuriuos įtvirtinau išlaikiusi egzaminus ir gavusi baigimo atestatus, man ir mano kolegoms padės gerinti infekcijų kontrolės ir profilaktikos sistemą

Lietuvoje, ypač Vilniaus universiteto ligoninės *Santaros* klinikų Infekcinių ligų centre. Esu labai dėkinga už galimybę dalyvauti šioje Europos infekcijų kontrolės komiteto mokymo programoje ir tikiuosi ją tęsti ateityje.

5 pav. Sertifikato pavyzdys